

6. ZÁVĚR

Tato práce se zabývá *Profesní přípravou farmaceutů v ČR*. Při zpracovávání se postupně vyjasňovaly další aspekty, které s problematikou profesní přípravy farmaceutů souvisejí. Většina námětů a problémů se ukázala jako inspirativní. Uvedeným přístupem se nám podařilo nastínit, jak je toto téma široké a jak obsáhlou problematikou je třeba se v této oblasti zabývat. V disertační práci byla zpracována rozsáhlá škála oblastí k tomuto tématu patřících. Vzhledem k tomu, že četnost doprovodné a související problematiky byla veliká, nebylo možné jít u všech oblastí do hloubky, čehož jsme si vědomi. Proto byla tato práce pojata jako úvodní a byla provedena především **základní analýza**. Při uvědomění si všech aspektů práce, toho, co se podařilo zanalyzovat do hloubky a toho, co bylo v práci jen nastíněno, můžeme konstatovat, že analýza problematiky profesní přípravy farmaceutů není v současnosti v žádné publikaci pojata takto komplexně.

Uvědomujeme si, že by u všech cílů (zpracovaných oblastí) této práce měla následovat **podrobná analýza**, čímž se otevírá prostor pro případné další kolegy, naše následovníky. Myslíme si, že tato oblast je zajímavá, praktická a zároveň velmi potřebná.

Tato práce si stanovila **tři hlavní cíle** a tři cíle dílčí.

1. Bylo zmapováno a zanalyzováno vysokoškolské vzdělávání farmaceutů v zemích původní EU. Z této oblasti byly učiněny závěry a předložena doporučení, která by mohla zkvalitnit (a některá již zkvalitnila) výuku farmacie v ČR.

2. V neposlední řadě proběhla podrobnější analýza odborných praxí pregraduálních studentů farmacie v zahraničí a získané závěry již byly využity akreditační komisí pro pregraduální praxe studentů farmacie v ČR jako podkladové materiály při jednáních o ustanovení podmínek zavedení šestiměsíčních praxí dle požadavků EU v ČR. Vzhledem k aktuálnosti tématu akreditace lékáren v ČR pro pregraduální studenty, kteří mají vykonávat svou šestiměsíční praxi v akreditovaných lékárnách, (akreditace ještě stále není uzavřena), proto obě FaF zveřejňují průběžně aktuální i stálé výchozí informace k šestiměsíčním praxím na svých www stránkách (<http://www.faf.cuni.cz/>; <http://faf.vfu.cz/default.htm>). První lékárny by měly obdržet akreditaci v průběhu měsíce června 2006. Většina podkladů týkající se akreditace je již plně připravena, včetně tabulky pro označení akreditované lékárny a certifikátů.

3. Jako třetí cíl byla stanovena analýza kreditních systémů na FaF v EU jako podklad pro kreditní systém na FaF UK. V této oblasti bylo shromážděno velké množství teoretických informací, které byly předány vedení fakulty a všem kompetentním odborníkům z vedení FaF jako podkladový materiál pro spuštění kreditního systému na FaF UK. Zejména v tomto bodu je zřejmý přínos práce - přispěla k řešení konkrétního úkolu profesní přípravy farmaceutů v ČR, které by bez komplexní analýzy kreditních systémů FaF v EU bylo složité.

V současnosti FaF UK a její vedení řeší jeden z důležitých problémů a tím je vysoký počet studentů, kteří studium na fakultě nedokončí. Studijní neúspěšnost (rozdíl mezi počtem studentů, kteří nastoupí ke studiu, a počtem těch, kteří studium dokončí) se na FaF UK pohybuje okolo 30 %, na rozdíl od FaF VFU, kde je necelých 5 % (přesněji 3,6 % ¹⁵⁾). V povědomí odborné veřejnosti se mnohdy objevuje názor, že studium na FaF VFU je méně náročné, proto tak nízké procento neúspěšnosti. Vystihuje však tento názor skutečnost? Souvisí to jen s nižšími nároky na studenty ze strany vyučujících, nebo je to způsobeno jinými faktory? Poznámka: Vedení FaF VFU ¹⁵⁾ vnímá *silná místa* fakulty takto: Magisterský studijní program, kompatibilní s EU; dobré uplatnění absolventů na trhu práce; zájem o studium na fakultě; kreditní systém magisterského studijního programu farmacie; akreditace všech oborů pro doktorský studijní program; dobrý přístup k informačním zdrojům; fakultní lékárna; studentská vědecká činnost. Naopak za *slabá místa považuje*: Omezené prostorové možnosti; nepříznivou kvalifikační a věkovou strukturu pracovníků fakulty; malý rozsah mezinárodní spolupráce; malou podporu vědy a výzkumu, absenci výzkumného záměru; nedostatek kapitálových prostředků; nízké mzdové ohodnocení pracovníků.

Jasně se ukazuje, že vědecká analýza je východiskem pro řešení tohoto i mnoha dalších (se studiem spojených) problémů. Byla by škoda, kdyby výsledky a závěry této práce zůstaly ležet zapomenuty. Byli bychom rádi, kdyby někdo v započaté práci pokračoval, rozšířil ji, zaktualizoval novými informacemi a poznatky a také doplnil podle nejnovějších právních předpisů i požadavků EU, kterých bylo v poslední době přijato větší množství. Tím by se tato práce stala ještě aktuálnější a díky tomu by byla lépe využitelná nejen pro budoucí rozhodnutí FaF UK týkající se studijního programu farmacie, dále pro řešení problémů souvisejících se studiem, ale byla by přínosná i pro další subjekty s farmacií související. Vždyť změny ve vzdělávání jsou nutné a žádoucí.

Tato práce je určena nejen pro využití na FaF UK, ale její závěry jsou využitelné i pro FaF VFU. Je přinejmenším neobvyklé, že v ČR, kde se farmacie vyučuje pouze na dvou FaF, které připravují farmaceuty pro stejné farmaceutické prostředí (české, popřípadě i evropské), je (a především před harmonizací byla) profesní příprava v některých aspektech poněkud rozdílná (ve více aspektech se však shoduje). Je to zapříčiněno i historickým vývojem obou FaF. Je pravda, že rozdílnost vzdělávacích systémů existuje i mezi FaF jednotlivých zemí EU, ale vývoj směřuje k unifikaci. Lze jen obtížně stanovit horizont úplného sjednocení, na druhou stranu nelze násilně tuto unifikaci profesní přípravy urychlovat. Bylo by na místě odstranit určité profesní a regionální bariéry a společně usilovat o to, aby české farmaceutické školství zaujalo v evropském prostředí opět významné postavení, které mělo v nedávné minulosti.

Námi provedená analýza a doporučení z této práce vedly k tomu, že řada závěrů a doporučení se již realizuje. Proto věříme, že tato práce je vysoce potřebná a aktuální a že přispěla k řešení současných naléhavých problémů farmaceutického studia.